

เมียวดี-ย่างกุ้ง....เส้นทางที่เชื่อมต่อไปยังเอเชียใต้

ภายใต้การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) นั้น มีโครงการนำร่องก่อสร้างถนนเพื่อเชื่อมโยงพม่า ไทย ลาว และเวียดนามเข้าด้วยกัน (อีกนัยหนึ่ง เส้นทางสายนี้จะเส้นทางสายหลักของกลุ่ม ACMECS ที่เชื่อม 4 ใน 5 ประเทศสมาชิกของกลุ่ม ยกเว้น กัมพูชา) รวมระยะทางทั้งหมดราว 1,511 กิโลเมตร โดยเส้นทาง **ฝั่งตะวันออก** ของไทย เริ่มจาก จ. มุกดาหาร-สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2- แขวงสะหวันนะเขตของลาว และ จ.ดองฮา-จ.ดานัง ของเวียดนาม ส่วนเส้นทาง **ฝั่งตะวันตก** ของไทย เริ่มจาก อ.แม่สอด จ.ตาก ไปยังเมืองเมียวดี รัฐกะเหรี่ยง-ท่าตอนของพม่า สำหรับเส้นทาง EWEC นี้ นอกจากจะเป็นเส้นทางเชื่อมประเทศต่าง ๆ ในกลุ่ม GMS ด้วยกันแล้ว เส้นทางฝั่งตะวันตกยังสามารถเชื่อมไปสู่ประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชียใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเดีย (ผ่านย่างกุ้ง เมืองหลวงของพม่า) ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีประชากรสูงถึง 1,065 ล้านคน ทำให้ประเทศในกลุ่ม GMS ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเส้นทางสายนี้

ทั้งนี้ เส้นทางถนนฝั่งตะวันตกจากเมืองเมียวดีไปยังท่าตอนและกรุงย่างกุ้งของพม่า เป็นเส้นทางที่มีอยู่เดิมแล้ว แต่ถนนบางช่วงอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ไม่ดีนัก ทำให้ต้องมีโครงการก่อสร้างและการบูรณะเส้นทางใหม่ โดยรัฐบาลไทยได้เสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่รัฐบาลพม่าในการดำเนินการ ดังนี้

ช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี รวมระยะทาง 17.35 กิโลเมตร

รัฐบาลไทยได้เสนอความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่รัฐบาลพม่าเพื่อใช้ก่อสร้างและบูรณะเส้นทางช่วงแม่สอด/เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี รวมระยะทาง 17.35 กิโลเมตร ซึ่งกรมทางหลวงของไทยได้ทำการสำรวจและออกแบบเส้นทาง โดยประมาณการวงเงินค่าก่อสร้างและค่าควบคุมงานเป็นมูลค่าราว 122.9 ล้าน ทั้งนี้ให้เบิกจ่ายเงินจากกองทุนให้ความช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้าน และมอบหมายให้บริษัทก่อสร้างของไทยเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ภายใต้การควบคุมของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคมของไทย ซึ่งขณะนี้ กรมทางหลวงกำลังดำเนินการเรื่องการประกวดราคาสำหรับการก่อสร้างเส้นทางช่วงนี้ โดยคาดว่าจะการก่อสร้างจะเริ่มภายในปี 2547 และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2548

ทางฝ่ายรัฐบาลพม่าจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการก่อสร้าง อาทิ การจัดเตรียมพื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้าง การขนส่งเครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งให้ความคุ้มครองเจ้าหน้าที่ไทยที่ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างอีกด้วย

ช่วงเชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-ท่าตอน

ในการก่อสร้างเพื่อบูรณะและซ่อมแซมเส้นทางนี้ รัฐบาลไทยจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่พม่าด้วยการให้เงินกู้แบบมีเงื่อนไขผ่อนปรน ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาเลือกเส้นทางก่อสร้าง โดยมีเส้นทางที่เลือกไว้ 3 เส้นทาง คือ

- **เส้นทางที่ 1** ช่วงเชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-อินดู-พะอั้น-ท่าตอน รวมระยะทาง 172 กิโลเมตร โดยรัฐบาลไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน มูลค่า 1,350 ล้านบาท เส้นทางนี้เป็นเส้นทางที่รัฐบาลไทยเสนอ ซึ่งเป็นเส้นทางที่สั้นที่สุด ทำให้การขนส่งสินค้าผ่านเส้นทางนี้ ประหยัดเวลาและค่าขนส่งได้มาก

- **เส้นทางที่ 2** ช่วงเชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก-มูดอง-มะละแหม่ง-ท่าตอน รวมระยะทาง 236 กิโลเมตร เส้นทางสายนี้จะทับซ้อนกับเส้นทางที่ 1 ถึงกอกะเร็กจากนั้นจะอ้อมลงไปทางใต้เพื่อผ่านมะละแหม่งและวกไปทางเหนือเพื่อไปท่าตอน ซึ่งรัฐบาลไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน มูลค่า 2,150 ล้านบาท โดยเส้นทางนี้เป็น

เส้นทางที่รัฐบาลพม่าเสนอ เนื่องจากพม่าต้องการให้ถนนเส้นนี้ผ่านมะละแหม่งซึ่งเป็นเมืองที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอันดับ 3 ของพม่า รองจากกรุงย่างกุ้งและเมืองมัณฑะเลย์ รวมทั้ง ยังเป็นเมืองท่าที่สำคัญและเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมอีกด้วย

- **เส้นทางที่ 3** เป็นเส้นทางเดียวกับเส้นทางที่ 1 ที่รัฐบาลไทยเสนอ แต่จะมีถนนแยกจากสามแยกอินดู ไปเชื่อมมะละแหม่ง ระยะทาง 212 กิโลเมตร หากเลือกเส้นทางนี้รัฐบาลไทยพร้อมให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงินผ่อนปรนมูลค่า 1,780 ล้านบาท และอาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมต่อไป

ทั้งนี้ หากรัฐบาลพม่ายังต้องการที่จะพัฒนาเส้นทางช่วงกอกะเร็ก-มูดอง-มะละแหม่ง (เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางที่ 2) ระยะทาง 125 กิโลเมตร รัฐบาลไทยจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้เงินผ่อนปรนมูลค่า 1,180 ล้านบาทในระยะต่อไป

อย่างไรก็ตาม จำนวนเงินการให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้ข้างต้นเป็นการประมาณการเบื้องต้น ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยหลังจากทั้งไทยและพม่าตกลงเลือกเส้นทางได้แล้ว ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างได้กลางปี 2548 และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2550

ช่วงท่าตอน-ย่างกุ้ง ปัจจุบันเส้นทางนี้พอใช้การได้อยู่แล้ว โดยมีระยะทางประมาณ 246 กิโลเมตร และใช้ระยะเวลาเดินทางโดยรถยนต์ราว 3-4 ชั่วโมง ดังนั้น รัฐบาลพม่าจึงยังไม่มีโครงการพัฒนาเส้นทางดังกล่าว

เมื่อการพัฒนาเส้นทางตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตกเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2550 ซึ่งจะทำให้การขนส่งสินค้าและการเดินทางระหว่างกลุ่ม GMS มีความสะดวกสบายและประหยัดเวลา รวมทั้ง ประหยัดต้นทุนในการขนส่งสินค้ามากขึ้น นอกจากนี้ เส้นทางดังกล่าวยังสามารถเชื่อมต่อไปยังอินเดียและประเทศในกลุ่มเอเชียใต้อื่น ๆ ได้ โดยผ่านแนวถนนที่มีอยู่เดิมของพม่าจากท่าตอน-ย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์ และตามูซึ่งติดกับชายแดนของเมืองโมเร ของอินเดีย ซึ่งมีระยะทางเพียงประมาณ 1,100 กิโลเมตร หรือหากจะเริ่มนับตั้งแต่มุดเส้นทางทางฝั่งตะวันออกคือ จ.ตานัง ของเวียดนาม ไปยังอินเดียจะมีระยะทางราว 2,600 กิโลเมตรเท่านั้น

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ
พฤศจิกายน 2547